

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 316/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen itäisen Suomen maakuntien kehitysrahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Kososen kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 316/2025 vp:

Miten pidetään huolta siitä, että rahoituskehyksessä huomioidaan itäisten ulkoraja-alueiden erityistilanne,

kuinka paljon hallitus on leikkaamassa itäisiltä Suomen maakuntien kehitysrahoituksesta muuhun kuin itäisen Suomen elinvoiman vahvistamisen tarpeisiin,

aikooko hallitus turvata itäiselle Suomelle tasapuoliset mahdollisuudet kehittyä ja kuinka hallitus tukee itärajan alueiden turvallisuutta ja elinkeinoja?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi on aktiivisesti muistuttanut komissiota Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan aiheuttamista heijastusvaikutuksista koko Suomelle ja erityisesti rajamaakunnille ja niiden kokonaisturvallisuudelle sekä toivonut komissiolta välineitä näiden ongelmien lievittämiseksi. EU:n alue- ja rakennepolitiikan uudistuspaketti vastaa omalta osaltaan Suomen esittämiin tarpeisiin.

Komission 2028–2034 monivuotinen rahoituskehys -ehdotus korostaa myös puolustuksen, turvallisuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden vahvistamista osana Unionin EU-laa-juisia prioriteetteja. Suomelle on keskeistä myös jatkossa korostaa kaksikäyttö- ja puolustusulottuvuutta sekä alueiden elinvoimaa osana tulevan EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimia.

EU:n rahoituskehyksessä on tärkeää huomioida Suomen itäisten ulkoraja-alueiden erityistilanne johtuen muuttuneesta turvallisuusympäristöstä ja sen välillisesti aiheuttamista sosioekonomisista haasteista. Myös liittymissopimukseen perustuva, vakavista ja pysyvistä haitoista kärsivien pohjoisten harvaan asuttujen alueiden NSPA-erityisrahoitus pyritään turvaamaan myös jatkossa.

Euroopan komissio julkisti keväällä ReArm Europe -suunnitelman sekä siihen liittyvän valkoisen kirjan (White Paper for European Defence – Readiness 2030), joissa esitetään keskeisenä toimenpiteenä EU:n puolustusvalmiuden parantamiseksi nykyisten EU-rahoitusvälineiden hyödyntäminen puolustusinvestointeihin. Valtioneuvosto hyväksyi 9.10.2025 seurantakomitean linjausten pohjalta puolustusteollisuuden tukemisen ja sotilaallisen liikkuvuuden uudet prioriteetit Uudistuvat ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelmaan.

Ohjelman muutoksella hallitus korostaa puolustustarvikkeiden markkinoiden kehityksessä erityisesti pk-yritysten pääsyn edistämistä puolustusalan toimitusketjuihin sekä yritysten tasapuolisten toiminta- ja kilpailumahdollisuuksien varmistamista. Sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden, puolustusta palvelevan infrastruktuurin rakentamisen sekä puolustusteollisuuden monipuolisen kehittäminen vahvistaa alueiden kilpailukykyä ja työllisyyttä.

Hankkeiden alueellinen kohdentaminen tehdään suuraluetasolla olemassa olevien indikaatiivisten rahoituskehysten puitteissa. Tarkoituksena on kohdistaa uusien toimintalinjojen rahoitusta Itä-, Pohjois-, Etelä- ja Länsi-Suomeen yhtä paljon kuin alueellisessa päätöksenteossa oleva rahoitus pienenee siten, että muutoksen myötä Itä-Suomi tai muutkaan alueet eivät menetä rahoitusta.

Yritysten tukemisen rahoitus säilyy ohjelmassa myös vähintään ennallaan ottaen huomioon uuteen puolustusteollisuuden prioriteettiin osoitettavat 90 miljoonaa euroa julkisena rahoituksena.

Itäisten ulkoraja-alueiden turvallisuus, elinvoimaisuus ja asuttuna pitäminen on hallituksen pitemmän aikavälin erityistavoite. Nyt tehtävä ohjelman muutos mahdollistaa sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden, puolustusta palvelevan infrastruktuurin rakentamisen sekä puolustusteollisuuden monipuolistamisen, jotka vahvistavat huomattavasti itärajan alueiden turvallisuutta ja elinkeinoja.

Hallitus tukee myös tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä sotilaallisen liikkuvuuden, puolustuksen ja puolustusteollisuuden vahvistamista. Itäisten raja-alueiden ja Itä-Suomen tasapuolinen kehittäminen varmistetaan myös elinvoimaisuuden vahvalla panostuksella ns. sisärahastojen joustavan hyödyntämisen kautta.

Kansallisena viimeaikaisena toimenä valtioneuvosto päätti 9. lokakuuta kohdentaa valtion vuoden 2025 talousarviossa alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen 16 106 000 euron myöntövaltuuden Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpanoon. Itäisen Suomen ohjelman osuus on siitä 12 miljoonaa euroa perustuen alueen haastavampaan talous- ja työllisyystilanteeseen ja siihen että ohjelma-alueeseen kuuluu

useampia maakuntia. Tämä määrärahapäätös on tärkeä koko Suomen kestävälle kasvulle. Molempien ohjelmien rahoitus tulee kohdentaa aidosti isoihin, ylimaakunnallisiin hankekokonaisuuksiin, joilla tavoitellaan laajaa vaikuttavuutta ja vahvistetaan alueiden välistä yhteistyötä. Hallitus haluaakin korostaa vahvan kumppanuuden ja yhteistyön merkitystä koko Suomen kehittämisessä.

Helsingissä 22.10.2025

Elinkeinoministeri Sakari Puisto

VN/30251/2025-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: